

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/163/2016
Identifikačné číslo spisu: 1408203801
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Edita Bakošová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1408203801.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J., bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Bronislavou Pavelkovou, PhD., advokátkou v Bratislave, Dobrovíčova 6, proti žalovanej O., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Romanom Juríkom, PhD., advokátom v Nových Zámkoch, Jazerná 19, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25 C 82/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. januára 2016 sp. zn. 2 Co 357/2015, 2 Co 367/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 23. mája 2011 č. k. 25 C 82/2008-251 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal 3-izbový byt č. 7 na Q. zapísanom na LV č. XXXX pre kat. úz. L., obec B. spolu s príslušným podielom na spoločných častiach domu a pozemku, všetko bližšie špecifikované vo výroku rozsudku v hodnote 93 000 eur, hnutelné veci vo výroku uvedené pod pol. 1. - 13. v hodnote 697,07 eur, pohľadávku voči Spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov na Q. vo výške 382,56 eur a zostatok na účte vo V. vo výške 21,42 eur. Do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal pohľadávku voči Spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov na Q. vo výške 382,56 eur a zostatok na vkladnej knižke v K. vo výške 33,19 eur. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu sumu 44 851,01 eur do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku a obom účastníkom konania uložil spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok vo výške 2 835,- eur do troch dní na účet súdu prvej inštancie. Rozhodnutie o trovách konania a trovách štátu si vyhradil na samostatné rozhodnutie. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie ustanoveniami § 143, § 148 ods. 1 a § 150 Občianskeho zákonníka, vecne tým, že podiely účastníkov sú rovnaké a nemal preukázané žiadne dôvody pre určenie rozdielnych podielov. Zohľadnil sumu 1 991,64 eur (60 000,- Sk), ktorú žalovaná dostala od rodičov a ktorá bola vynaložená na spoločný majetok účastníkov, a to časť na kúpu bytu a časť na zaplatenie pôžičky za garáž, čo mal preukázané z výpovede svedkyne a z tvrdení žalovanej, ktoré žalobca nerozporoval. Nájom obecného

bytu, ktorý uzatvorila žalovaná pred uzavretím manželstva, súd pri vyporiadaní podielu žalobcu nezohľadnil, pretože nájom obecného bytu nie je hodnotou, ktorú je žalovaná podľa § 150 Občianskeho zákonníka oprávnená požadovať z titulu náhrady toho, čo zo svojho vynaložila na spoločný majetok, keďže nájom bytu v prípade uzavretia manželstva sa mení zásadne na spoločný nájom bytu a manželia ako spoloční nájomcovia majú právo obecný byt nadobudnúť kúpou do bezpodielového spoluvlastníctva. Rozhodnutie o trovách konania si ponechal na samostatné rozhodnutie.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej (po tom, čo bol jeho v poradí prvý rozsudok z 30. apríla 2014 sp. zn. 2 Co 443/2011 zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2015 sp. zn. 4 Cdo 36/2015) v poradí druhým rozsudkom z 20. januára 2016 sp. zn. 2 Co 357/2015, 2 Co 367/2015, rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil a v časti týkajúcej sa povinnosti účastníkov zaplatiť súdny poplatok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne vykonal dokazovanie vo veci samej, z vykonaného dokazovania vyvodil správne skutkové závery a vec rozhodol správne po právnej stránke. Žalovaná vo svojom odvolaní neuviedla žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by priviedli pre ňu priaznivejšie rozhodnutie. Nepovažoval za významnú námietku žalovanej, že nemá záujem o hnutelné veci. Predpokladom správneho rozhodnutia o vyporiadaní BSM je zistenie, čo do tohto spoluvlastníctva manželov patrí a čo môže byť predmetom vyporiadania. Súd prvej inštancie správne zistil, že do masy BSM patrí predmetná nehnuteľnosť (byt) a hnutelné veci konkrétne uvedené vo výroku, pričom určujúcim pre rozhodnutie je zásadne účelné využitie vecí a žalovaná ani nerozporovala, že žalobca si zobral len posteľ a ostatné, vrátane bytu, užíva ona sama. Účastníci sa v priebehu konania zhodli na zostatkovej cene hnutelných vecí a nezáujem žalovanej o hnutelné veci je irelevantný a spôsob, akým s nimi naloží, je v jej plnej dispozícii. Rozsudok súdu prvej inštancie vo IV. výroku, ktorým uložil oboj účastníkom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť poplatok z predmetu konania v sume 2 835,- eur, odvolací súd zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie, pretože po rozhodnutí napadnutým rozsudkom uznesením z 2. novembra 2011 č. k. 25 C 82/2008-297 súd priznal žalovanej oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 50 %, preto bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o poplatkovej povinnosti oboch účastníkov (spolu s rozhodovaním o náhrade trov konania).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd rozsudky oboch súdov nižších stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Jeho prípustnosť vyvodzovala z § 237 písm. f/ a § 238 ods. 2 O.s.p. a dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Namietala, že odvolací súd vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá spočívala v nedoručení vyjadrenia žalobcu k jej odvolaniu (kvôli ktorej dovolací súd zrušil v poradí prvý rozsudok odvolacieho súdu) odstránil nedôsledne a povrchno. Vyjadrenie žalobcu súd zaslal pôvodnej zástupkyňi žalovanej JUDr. Daniele Rakúsovej 28. decembra 2015 a potom aj priamo žalovanej. Pôvodná zástupkyňa vypovedala žalovanej plnú moc 25. novembra 2015. Dňa 1. februára 2016 bolo súdu prvej inštancie doručené splnomocnenie na zastupovanie žalovanej novým zástupcom, čomu predchádzalo oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia odoslaného súdu elektronicky 2. decembra 2015. Opätovné rozhodnutie odvolacieho súdu s tým istým výrokom po tom, ako bol jeho skorší rozsudok v tejto veci dovolacím súdom zrušený, považovala za odchylenie sa od právneho názoru dovolacieho súdu. Nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, že jediným dôvodom zrušenia jeho skoršieho rozhodnutia dovolacím súdom bola len chyba pri doručovaní vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovanej. Podľa jej názoru opravu nedostatkov v skoršom odvolacom konaní dvomi poštovými zásielkami nemožno považovať na rešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu. Odňatie možnosti konať pred súdom tiež videla aj v nedostatočnom odôvodnení rozsudkov súdov oboch nižších stupňov. Podľa jej názoru sa sudy jednostranne priklonili k argumentácii žalobcu a žiadnym spôsobom sa nevyrovnali s jej námietkou o konaní žalobcu, ktorým sa dožadoval prisúdenia vyrovnávacieho podielu, v rozpore s dobrými mravmi a ani námietkami týkajúcimi sa priameho ohrozenia jej práva na obydlie a skutočnosťou, že žalobca sa nijako nepričinil o nadobudnutie bytu, ktorý bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva, čím konanie zaťažili tiež vadou podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku vzhľadom na prebiehajúce exekučné konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami žalovanej a jej námietky považuje za irelevantné. Podľa jeho názoru vada spočívajúca v nedoručení jeho vyjadrenia k odvolaniu žalovanej, pre ktorú bol zrušený v poradí prvý rozsudok odvolacieho súdu, bola odstránená. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne aj procesne správne. Navrhol dovolanie žalovanej zamietnuť.

5. Uznesením z 8. septembra 2016 sp. zn. 4 Cdo 163/2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 23. mája 2011 č. k. 25 C 82/2008-251 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 20. januára 2016 sp. zn. 2 Co 357/2015, 2 Co 367/2015 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovanej.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie proti výroku, ktorým dovolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovanej bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O.s.p. účinného do 30. júna 2016.

9. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (por. napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. V súlade s povahou dovolacieho konania a dovolania tento mimoriadny opravný prostriedok nielenže nie je v Občianskom súdnom poriadku normatívne upravený ako „ďalšie odvolanie“, ale ani nesmie byť (účastníkmi konania ani súdmi) vnímaný ako „skryté odvolanie“. Vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej prieskum právoplatných súdnych rozhodnutí musí rešpektovať princípy právnej istoty a podliehať určitým pravidlám.

11. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

12. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

13. V prejednávanej veci dovolací súd rozhodol rozsudkom. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1

O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

14. V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

15. Vzhľadom na obsah dovolania zostávalo v danom prípade posúdiť, či dovolanie nie je prípustné podľa § 238 ods. 2 O.s.p.

16. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak právny názor dovolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v jeho zrušujúcom rozhodnutí, nebol v ďalšom konaní odvolacím súdom rešpektovaný. Toto ustanovenie sa vzťahuje na názor dovolacieho súdu, ku ktorému dospel pri skúmaní otázok tak hmotnoprávnej ako aj procesnoprávnej povahy (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 72/2007, 3 Cdo 258/2012, 3 Cdo 208/2014). Aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky zodpovedá ustanoveniu § 238 ods. 2 O.s.p. taký výklad a aplikácia v otázke prípustnosti dovolania, a to aj v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p., ktorý v každom prípade umožní meritórne posúdenie veci z hľadiska stretu odlišných právnych názorov na výklad právneho (hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho) predpisu odvolacieho a dovolacieho súdu pri rozhodovaní v tej istej veci po sebe v rámci inštančného postupu (I. ÚS 186/2008, I. ÚS 164/2012). Zmyslom ustanovenia § 243d ods. 1 O.s.p., ktoré zakotvuje povinnosť dovolacieho súdu vysloviť vo svojom zrušujúcom rozhodnutí právny názor a záväznosť (viazanosť) súdu nižšej inštancie týmto právnym názorom tak pri posudzovaní otázok hmotného práva ako aj pri aplikácii procesných predpisov, je viesť súd nižšej inštancie, aby po zrušení a vrátení veci v ďalšom konaní neopakoval predchádzajúce nedostatky procesného alebo hmotnoprávneho charakteru. Súd nižšej inštancie je však viazaný len takým právnym názorom, ktorý bol skutočným základom zrušujúceho rozsudku dovolacieho súdu (m. m. R 68/1971, por. tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 18/05 a rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 104/2001).

17. Ako je zrejmé z obsahu spisu, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 27. októbra 2015 sp. zn. 4 Cdo 36/2015 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2014 sp. zn. 2 Co 443/2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s právnym názorom, že odvolací súd tým, že nevytvoril možnosť žalovanej oboznámiť sa s vyjadrením žalobcu k jej odvolaniu (ktorú skutočnosť žalovaná v dôvodoch dovolania osobitne namietala), porušil jej právo na spravodlivé konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a odňal jej tým možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. V ďalšom konaní Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 20. januára 2016 sp. zn. 2 Co 357/2015, 2 Co 367/2015 napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 23. mája 2011 č. k. 25 C 82/2008-251 vo veci samej potvrdil.

18. Dovolací súd procesnú prípustnosť dovolania mohol posudzovať len v rovine, ktorá je významná z hľadiska § 238 ods. 2 O.s.p., a to či sa odvolací súd pokúsil vytvoriť žalovanej možnosť oboznámiť sa s vyjadrením žalobcu k jej odvolaniu (až keby dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, mohol by skúmať, či sú dané dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p.). Zo spisu vyplýva, že odvolací súd po vrátení veci na ďalšie konanie nariadil vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej zaslať právnej zástupkyňi žalovanej JUDr. Daniele Rakúsovej a po tom, ako mu bola oznámená výpoveď splnomocnenia, aj žalovanej. Dovolací súd preto konštatuje, že v danej veci nemožno vytýkať nerešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu zaujatého v jeho zrušujúcom uznesení. Odvolací súd závery vyjadrené v tomto uznesení rešpektoval a odstránil vytknutý nedostatok tým, že vytvoril možnosť žalovanej oboznámiť sa s vyjadrením žalobcu k jej odvolaniu. V neskoršom rozhodnutí sa teda odvolací súd nedopustil zopakovania toho, čo bolo vytýkané jeho skoršiemu rozhodnutiu.

19. Dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu preto podľa § 238 ods. 2 O.s.p. prípustné

nie je.

20. Vzhľadom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 ods. 2 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (por. R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

21. Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

22. S prihliadnutím na obsah dovolania, v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje O.s.p. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.) a na doručenie rozsudku do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Na posúdenie prípustnosti dovolania - aj z aspektov § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - je zásadne príslušný dovolací súd (por. IV. ÚS 238/07).

23. Dovolateľka zastáva názor, že odvolací súd ani po tom, ako mu vec bola dovolacím súdom vrátená na ďalšie konanie, neodstránil vadu uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v nedoručení vyjadrenia žalobcu k jej odvolaniu, resp. že túto vadu odstránil nedôsledne a povrhu.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná 4. októbra 2010 udelila splnomocnenie na zastupovanie na celé konanie advokátke JUDr. Daniele Rakúsovej (č. l. 201). Krajský súd v Bratislave po zrušení jeho rozsudku dovolacím súdom a vrátení mu veci na ďalšie konanie na základe pokynu predsedníčky senátu z 1. decembra 2015 zaslal 17. decembra 2015 právnej zástupkyňi žalovanej vyjadrenie žalobcu k odvolaniu, ktoré podľa doručenky prevzala 29. decembra 2015 (č. l. 412). Právna zástupkyňa žalovanej JUDr. Daniela Rakúsová oznámila súdu, že 25. novembra 2015 ukončila zastupovanie žalovanej. Jej výpoveď plnomocenstva z 25. novembra 2015 oznamujúca túto skutočnosť bola 11. decembra 2015 doručená súdu prvej inštancie, ktorý ju zaslal za spisom odvolaciemu súdu. Krajskému súdu v Bratislave bola výpoveď splnomocnenia oznámená 23. decembra 2015 (č. l. 414). Následne krajský súd po tomto oznámení nariadil doručiť vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej. Žalovaná podľa doručenky vyjadrenie osobne prevzala 19. januára 2016 (č. l. 416). Súdu prvej inštancie bolo 2. decembra 2015 elektronickými prostriedkami doručené podanie JUDr. Romana Juríka, ktorým oznámil prevzatie

zastúpenia žalovanej v predmetnej veci, avšak splnomocnenie preukazujúce túto skutočnosť k podaniu nepriložil (č.l. 406). Zastúpenie žalovanej advokátom JUDr. Romanom Jurikom bolo súdu prvej inštancie preukázané predložením originálu splnomocnenia až 1. februára 2016 (č. l. 425, 426).

25. Podľa § 24 O.s.p., účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

26. Podľa § 28 ods. 1 O.s.p., zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocnenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony. Podľa ods. 2 cit. ust., plnomocnenstvo udelené pre celé konanie nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo toto plnomocnenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník.

27. Podľa § 49 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak má účastník zástupcu s plnomocnenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Podľa § 28 ods. 3 O.s.p., odvolanie plnomocnenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania sú účinné, len čo im ich oznámil súd.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci žalovaná bola zastúpená advokátkou JUDr. Danielou Rakúsovou na základe plnej moci zo 4. októbra 2010 udelenej na celé konanie a súd doručoval vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej tejto právnej zástupkyňi. V čase doručovania vyjadrenia k odvolaniu, t. j. 17. decembra 2015 bola žalovaná riadne zastúpená právnu zástupkyňou pre celé konanie, a preto odvolací súd, ktorému vec bola vrátená na ďalšie konanie, správne doručoval vyjadrenie tejto zástupkyňi (§ 49 ods. 1 O.s.p.). Účastník konania síce môže splnomocnenie odvolať a zástupca môže splnomocnenie vypovedať, avšak tieto úkony sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili. Dovtedy súd nielen môže, ale aj musí so zástupcom konať tak, ako keby splnomocnenie trvalo (III. ÚS 158/2015). Výpoveď splnomocnenia právnu zástupkyňou žalovanej JUDr. Danielou Rakúsovou bola oznámená odvolaciemu súdu až 23. decembra 2015 (č.l. 414), teda po tom, ako jej odvolací súd odoslal predmetné vyjadrenie k odvolaniu. Z uvedeného je zrejmé, že pri doručovaní vyjadrenia k odvolaniu advokátke JUDr. Daniele Rakúsovej bol v plnom rozsahu zachovaný zákonný postup pre jeho doručovanie určený príslušnými procesnými ustanoveniami. Ako vyplýva z doručenky nachádzajúcej sa za pokynom zákonnej sudkyne, ktorým poverila kanceláriu na doručovanie vyjadrenia k odvolaniu (č.l. 412), JUDr. Daniela Rakúsová zásielku, ktorá obsahovala vyjadrenie k odvolaniu, osobne prevzala 29. decembra 2015. Žalovaná preto nedôvodne vytýka odvolaciemu súdu, že jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že jej nevytvoril možnosť oboznámiť sa s vyjadrením žalobcu k jej odvolaniu, keď navyiac, následne odvolací súd vyjadrenie žalobcu k odvolaniu zaslal aj žalovanej, ktorá ho prevzala 19. januára 2016.

29. Pokiaľ žalovaná namieta, že k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. došlo aj tým, že rozhodnutia súdov nižších inštancií sú nedostatočne odôvodnené a súdy sa jednostranne priklonili k argumentácii žalobcu a žiadnym spôsobom sa nevysporiadali s jej námietkami, dovolací súd uvádza nasledovné:

30. Judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach, proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (por. napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

31. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/

Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. V preskúmvanej veci obsah spisu v ničom neodôvodňuje uplatnenie druhej vety predmetného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len takých ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry EŠLP. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

32. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že všeobecný súd (súd prvej inštancie a odvolací súd) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04).

33. Dovolateľka nedôvodne argumentuje, že rozhodnutia súdov nižších inštancií sú nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o taký prípad tu ale nešlo). Z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., na riadne odôvodnenie rozsudku je postačujúce, ak súd v odôvodnení stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci. Sú z nich zrejme podstatné dôvody, pre ktoré súdy rozhodli tak, ako rozhodli. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v plnom rozsahu a navyše sa osobitne vysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej. Preto nie je opodstatnené ani jej tvrdenie, že súdy sa nevysporiadali s otázkou započítania súm v prospech žalobcu a svoje rozhodnutie v tejto časti neodôvodnili. Krajský súd sa totiž podrobne zaoberal otázkou započítania jednotlivých súm v prospech toho-ktorého účastníka a to na strane 9-10 rozsudku a ozrejmil tiež, prečo považoval rozhodnutie prvej inštancie za vecne správne i v časti otázky rozdelenia hnutelných vecí a bytu.

34. Pokiaľ dovolateľka tiež namieta, že v konaní došlo k vade podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., dovolací súd uvádza, že tzv. „iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod, úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

35. K námietke dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (por. tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

36. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia najvyšší súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípádny nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

37. Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodíť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti podľa §

237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

38. Žalovaná dovolanie podala tiež proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa povinnosti účastníkov zaplatiť súdny poplatok zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) dospel k záveru, že jej dovolanie v tejto časti treba odmietnuť.

40. Dovolací súd môže pristúpiť k preskúmaniu vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, len ak ide o dovolanie prípustné tak z objektívneho, ako aj subjektívneho hľadiska. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie podľa Občianskeho súdneho poriadku prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená v § 236 až § 239 O.s.p.). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje domáhať sa dovolacieho prieskumu. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či napadnuté rozhodnutie má negatívny dopad na dovolateľa (por. R 40/1993 a R 50/1999) a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery, a či prípadným zrušením rozhodnutia sa dosiahne náprava dôsledkov, ktoré vyvolalo. Záver o tom, že podané dovolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania.

41. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd rozhodoval o odvolaní žalovanej proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým uložil obom účastníkom spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok vo výške 2 835,- eur na účet súdu prvej inštancie do troch dní od právoplatnosti rozsudku, tak, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

42. Dovolací súd pri posudzovaní subjektívnej prípustnosti dovolania a vychádzajúc z § 240 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že právo podať dovolanie prináleží len tomu účastníkovi, ktorému bola rozhodnutím spôsobená ujma, pričom v danom prípade žalovanej zrušením rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti účastníkom konania zaplatiť súdny poplatok na základe ňou podaného odvolania žiadna ujma na jej procesných právach spôsobená nebola (jej odvolaniu bolo odvolacím súdom v celom rozsahu vyhovené), a preto žalovaná nie je osobou subjektívne oprávnenou na podanie dovolania proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. januára 2016 sp. zn. 2 Co 357/2015, 2 Co 367/2015, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa povinnosti účastníkov zaplatiť súdny poplatok zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovanej v tejto časti odmietol ako podané neoprávnenou osobou (§ 447 písm. b/ C.s.p.).

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí o trovách konania (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.